

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 19092
Tarih: 08.06.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 08/06/2022 16:36
Sayı: E-120.10-1029107

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

TBMM Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Üst Komisyon denetim toplantılarında Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün (TİGEM) 2019 ve 2020 yıllarına ait Sayıştay Raporları görüşülmüştür. Sayıştay raporları ile tespit edilmiş bulguların akıbetinin takip edilmesi için Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Kemal PEKÖZ

Adana Milletvekili

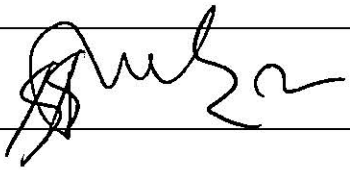
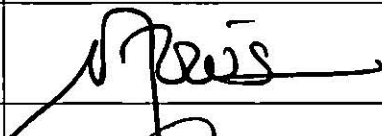
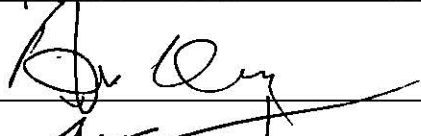
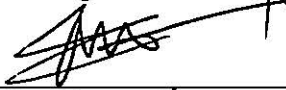
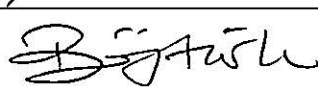
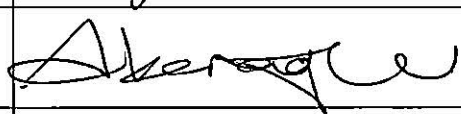
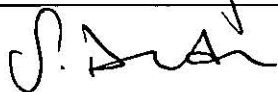
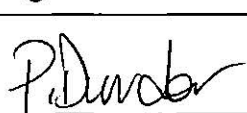
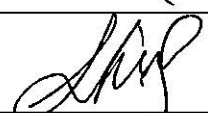
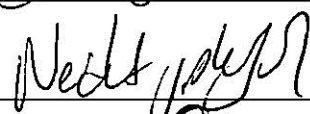
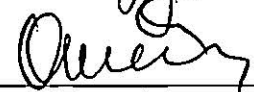
GEREKÇE

Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'ne (TİGEM) ait 2019-2020 yıllarına ait Sayıştay Raporlarına göre; Kuruluşun 2019 faaliyet dönemi 20,8 milyon TL dönem karı ile sonuçlanmışken, 2020 faaliyet dönemi sonunda 76,8 milyon TL kar elde etmiştir. Burada dikkat çeken husus, 2019 yılında karın faaliyetlerden değil, olağan dışı gelir ve karlardaki artış ile meydana gelmiş olmasına rağmen 2020 yılında faaliyetlerden kaynaklanan bir artıştan dolayı dönem sonucu karla sonuçlanmıştır. Faaliyet döneminde esas faaliyetlerden %22,8 oranında kar edilmiştir.

Rapordaki bir diğer buldu ise Sudan ile yapılan iş birliği anlaşması ile ilgilidir. 2012 yılında TİGEM tarafından Sudan ve Türkiye'nin uygun göreceği yerlerde yatırım yapılması kararlaştırılmış ve Türkiye ile Sudan arasında İkili Tarımsal İş birliği ve Ortaklığına İlişkin Anlaşma, 28 Nisan 2014 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. 18 Aralık 2018 tarihinde ise, 66 milyon 500 bin TL sermayeli şirket için Sudan Hükümeti "Abugota-1" bölgesinde kurulması öngörülen pilot çiftlik yerinin sosyal sorunlardan dolayı "Doba" Bölgesine kaydırılması için protokol imzalamıştır. 2020 yılına ait Sayıştay Raporu'nda da tespit edildiği üzere; protokole rağmen Sudan yönetimi Türkiye'ye herhangi bir yer bildiriminde bulunmamış ve işletme faaliyete başlamamıştır. Ek olarak tek bir gün bile çalışmayan şirket için yönetim kurulu üyelerine 2020 yılında 366 bin TL maaş, 51 bin TL ikramiye ödenmesi yapılmıştır. 2020'de ayrıca 50 bin TL danışmanlık hizmetleri için harcandı. Kurumun kasasından ayrıca 11 bin TL ticaret odası aidatı, 2 bin TL noter gideri, 2 bin TL damga vergisi, 16 bin TL amortisman gideri çıktı.

Rapora göre; TİGEM'de 2020 yılında 3016'sı büyükbaş, 21 bin 646'sı küçükbaş olmak üzere 24 bin 662 hayvanın telef olması nedeniyle yaklaşık 55, 5 milyon TL zarar oluşmuştur. Reforma ve kasaplık hayvanlarla mecburi kesimin yüksek olduğunu, ölüm ve mecburi kesimlerde telefata oranlarının ise ilgili yönetmelikte öngörülen oranların çok üstünde olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca 2020 yılında TİGEM genelinde; 695 baş sığır, 6.498 baş koyun, 562 baş keçi, 26 baş at, 173 baş ceylan ve 25 baş köpek olmak üzere 7.979 baş damızlık hayvan ölmüş; 1.119 baş sığır, 150 baş koyun ve 24 baş ceylan olmak üzere, 1.293 baş hayvan mecburi kesime tabi tutulmuştur.

Tüm bu yukarıda sayılan hususlar Sayıştay raporları ile tespit edilmiş, akıbeti takip edilmesi gereken hususlardır ve bu hususlardan Kurumun genel anlamda yeterlilik gösteremediği sonucu çıkmaktadır. Tespit edilen yüksek orandaki hayvan telefatalarının nedenleri araştırılmalı ve bu nedenleri ortadan kaldırmaya yönelik tedbirlerin hızla alınmalıdır.

1	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
2			
3	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
4	MEHMET RUŞTU TIRYAKI	BATMAN	
5	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	
6	ABDULLAH KOC	AĞRI	
7	GARO PAYLAN	DIYARBAKIR	
8	RIDVAN TURAN	MERSİN	
9	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
10	OYA ERSOY	İSTANBUL	
11	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
12	DERSİM DAĞ	DIYARBAKIR	
13	SAİT DEDE	HAKKARİ	
14	PERO DUNDAR	MARDİN	
15	SIDIK TAŞ	SİİRT	
16	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
17	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
18	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	
19	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
20	TAYİP TEMEL	VAN	